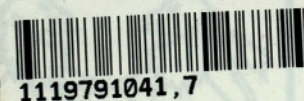

Emajlirec

Celje - skladišče

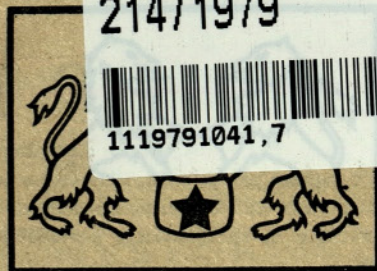
D-Per

214/1979

1119791041,7

COBISS

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

LETO XXIX — ŠT. 7 — 26. APRIL 1979

Daleč je že čas dogodkov v letu 1886, ko je chichaška policija na dan 4. maja istega leta streljala na tridesettisočglavo množico delavcev, ki so zahtevali in tudi dosegli osemurni delovnik. Kapitalisti so se delavskega gibanja ustrašili in ga s pomočjo policije skušali zatreti z najbolj brutalno silo. To je bil strašen krvavi obračun kapitalistov z delavci, ki so se borili za svoje pravice. Tu se začenja prava zgodovina prvega maja, saj je takratni dogodek pretresel ves svet in v spomin nanj je bil 1. maj proglašen za mednarodni delavski praznik, kot spomin na gigantski boj delavstva proti izkoriščanju človeka po človeku.

V zgodovini delavskega gibanja je bilo napisanih na tisoče revolucionarnih gesel, ki so ostala do današnjih dni spomin na revolucionarno pot delavstva vsega sveta. Ta gesla bodo ostala za vedno zapisana v zgodovini delavskega gibanja. Delavski razred si je v mnogih deželah izbojeval politične pravice, njegov vpliv na družbeno življenje pa je iz leta v leto močnejši. Danes postaja socializem vsakdanja praksa milijonov ljudi, s tem pa se vedno bolj krepi zavest o miru in miroljubnem sodelovanju med narodi vsega sveta.

Neuvrščena politika naše države je najmočnejša opora svetovnemu miru. Neuvrščene dežele postajajo vedno pomembnejši dejavniki v boju za plemenite cilje kot so: mirno sožitje med narodi vsega sveta, nevmešavanje v notranje zadeve drugih dežel, krepitev miru in gospodarskega napredka v svetu, boj proti rasnemu razlikovanju, neokolonializmu itd. Naša dežela postaja v njenem naprednem razvoju edinstven primer resničnega samoupravljanja, za katerega so se borile delavske množice v vsej zgodovini delavskega gibanja.

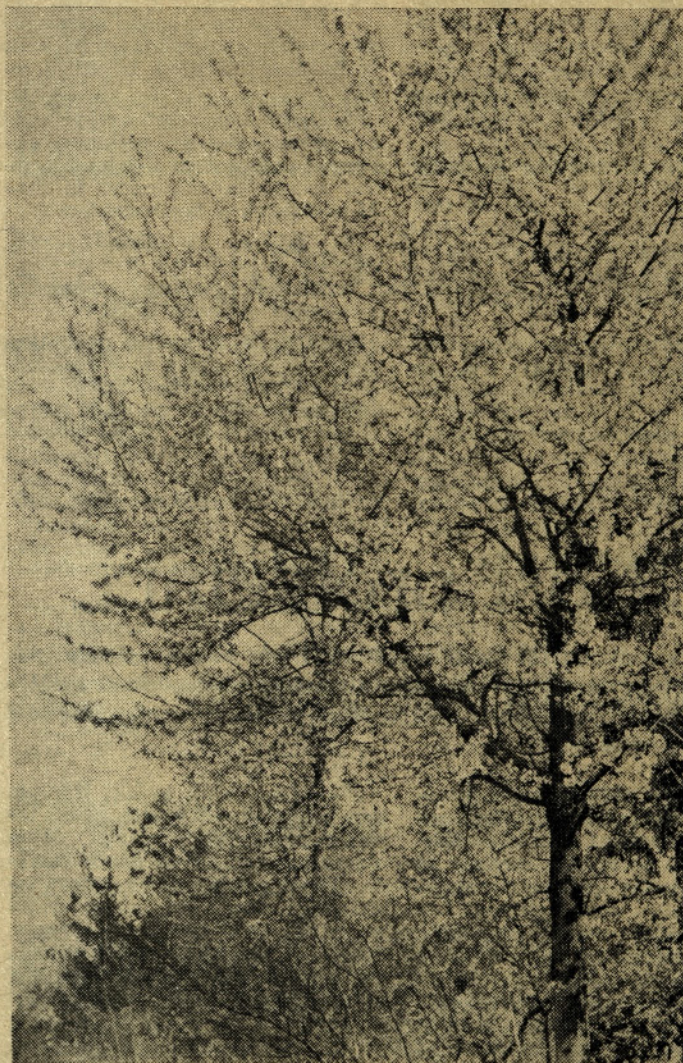
V naši svobodni in neuvrščeni državi, kjer se vedno bolj krepi in razvija resnično samoupravljanje, praznujemo prvi maj kot praznik samoupravljavcev, ker je samoupravljanje bistvo napredka na vseh področjih naše dejavnosti.

Od krvavih dogodkov v Chichagu je poteklo že 93 let, mi pa praznujemo letos pomembno obletnico — 60-letnico naše Zveze komunistov. Čas prinaša svoje in mi moramo uravnavati dogodke našega časa s vsestransko krepitvijo našega delegatskega sistema in vsestranskim poglobljanjem našega samoupravljanja v skladu z ustavo in zakonom o združenem delu. Bolj kot kdajkoli moramo krepiti obrambno moč naše države, kajti pripravljene nas ne more in ne sme nič presenetiti.

Vse se odmika počasi v sivo preteklost, ostajajo le spomini na vesele in nevesele dni, na doživetja, ki so za našo starejšo in mlajšo generacijo le enkratna v težkem boju delavskega razreda za našo današnjost.

V najtežjih trenutkih naše zgodovine je bil 1. maj svetla luč, ki je osvetljevala plemenita srca proletarcev in srca delovnih ljudi in jim kazala nezgrešljivo pot po kateri morajo iti, če hočejo doseči svobodo in človeka dostojno življenje.

Človek doživlja skupno z cvetočo naravo vsako pomlad v upanju na lepše in boljše, v upanju, da se bo njegovo delo razcvetelo kot košata jablana na vrtu. Njegovo življenje bo srečno, če bo spoštoval delo in naravo, tudi samega sebe, kajti tudi on je del narave.

*Vsem delavcem EMO
želimo prijetne
prvomajske praznike*

Četrtno poslovanje

Ze v dveh zadnjih številkah Emajlirca ste lahko prečitali nekaj podatkov o našem poslovanju. Kmalu bo treba obravnavati periodični obračun za prvo četrtnje. Gospodarsko-analitski sektor je poslal predlog obravnave in sprejemanja periodičnega obračuna. Ta predlog objavljamo.

Na osnovi Zakona o združenem delu (150. člen) morajo delavci v TOZD in DSSS pred ugotovitvijo periodičnega obračuna obravnavati in ocenjevati rezultate svojega dela in poslovanja TOZD na podlagi informacije in poročila njenega poslovnega organa.

Da bi lahko delavci že pred ugotovitvijo finančnega rezultata obravnavali in ocenjevali svoje delo in poslovanje TOZD, je na posebni strani Emajlirca z dne 16. 4. 1979 poročilo o izvrševanju plana proizvodnje, prodaje in izvoza v I. četrtnju in poročilo o izvajanju ukrepov za realizacijo plana za leto 1979. Na ta način bodo vsi delavci seznanjeni z doseganjem planskih nalog v I. četrtnju. V bodoče bomo redno objavljali podatke o proizvodnji in prodaji za pretekli mesec v Emajlircu, ki izide okoli 15. v mesecu.

Finančni rezultati poslovanja bodo ugotovljeni po planu, ki je zelo napet, 21. aprila, ker se šele s 17. aprilom zaključijo ugotavljanje celotnega prihodka po plačani realizaciji. Poročila o poslovanju za I. četrtnje bodo lahko izdelana do 23. 4. 1979 in 24. 4. 1979 posredovana v obravnavo in sprejemanje. Zakonski rok za predložitev periodičnih obračunov je 30. 4. 1979, ker pa smo se v EMO s planom prostih dni dogovorili, da končamo delo v aprilu že 26. 4., moramo tudi do tega dne sprejeti periodične obračune.

Zato pa je rok za obravnavo in sprejem izredno kratek, to je 25. 4. in 26. 4. 1979. Pripravili bomo poročila o poslovanju v zgoščeni obliki, vendar z vsemi podatki, ki so pomembni za obravnavo poslovanja in odločanja.

Poročilo bo vsebovalo:

1. Proizvodnjo po glavnih skupinah proizvodov primerjano s planom in enakim obdobjem lanskega leta.
2. Prodaja po glavnih skupinah proizvodov, primerjano s planom in enakim obdobjem lanskega leta, ločeno za doma in izvoz.
3. Zaposlenost in OD, primerjamo s preteklim letom.
4. Stroške po glavnih stroškovnih vrstah primerjamo s planom in enakim obdobjem lanskega leta.
5. Ugotovitev celotnega prihodka in dohodka s predlogom začasne razporeditve čistega dohodka, primerjano s planom in enakim obdobjem lanskega leta.
6. Kazalci uspešnosti vseh TOZD.
7. Kratek povzetek oziroma ocena dela skupnih služb.

Poročilo o izvajanju programa dela skupnih služb bo v razširjenem obsegu razmnoženo v omejenem številu in ga bodo prejeli predsedniki DS, SDK, vodstvo TOZD in vodje sektorjev in služb DSSS in predsedniki družbenopolitičnih organizacij na nivoju DO.

Naši problemi

Danes je v naših TOZD zlasti v TOZD tovarna posode največji problem zastarela tehnologija in velika prostorska zatrapanost. O problematiki strojev za nanašanje emajla, domače izdelave, nam je poslal sestavek Ivan Zavšek.

Konec leta 1977 so se v proizvodnjo uvajali stroji za nanos notranjega krovnega emajla za lahko posodo. V sklopu strojev za notranji nanos krovnega emajla bi se morali v proizvodnjo uvesti tudi stroji za nanos zunanega krovnega emajla. Stroji za nanos notranjega krovnega emajla obratujejo v proizvodnji brez zastrojev, pri strojih za zunanji krovni emajl pa so nastale tehnične in delno tudi tehnološke ovire. Navedeni stroji so bili konstruirani v EMO in izdelani v strojni tovarni TRBOVLJE.

Stroji za nanos notranjega krovnega emajla so bili konstruirani v letu 1974, za zunanji nanos pa leta 1976. Na lastno iniciativo sta pričela iskati tehnološke in tehnične rešitve za navedene stroje tov. ZAVŠEK Ivan in PETELINŠEK Marjan leta 1972, za kar je bil podan inovacijski predlog. Po službeni dolžnosti sta bila navedena tovariša zadolžena za izdelavo tehnologije in konstrukcijo strojev. Poudariti moram, da ni bilo možno nabaviti takih strojev na tržišču.

Navedeni stroji so bili izdelani kot prototipi. 1974. leta je bil izdelan sanacijski elaborat, delno na osnovi strojev za nanos emajla. Krediti, dobljeni na osnovi izdelanega elaborata so se delno koristili za navedene stroje. Kljub sorazmerno nizkim cenam strojev, so bila problem sredstva za izdelavo strojev in naprav.

Naročena je bila izdelava 4 strojev za nanos notranjega krovnega emajla in 4 strojev za nanos zunanega krovnega emajla. Nelogično je, da se je naročila izdelava 4 prototipov za nanos zunanega krovnega emajla.

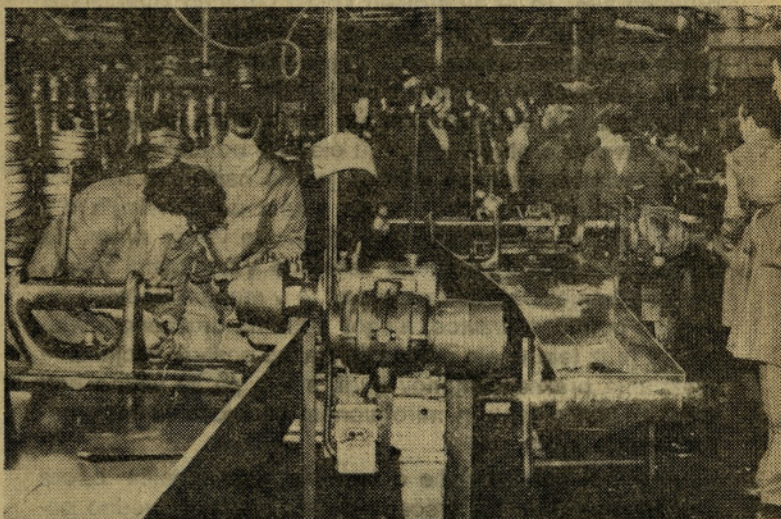
Nihče od zadolženih ni dal izjave, da bo stroj obratoval brez večjih zastojev ali preureditev, zato bi bilo pametnejše naročiti samo 1 prototip in na njemu izvršiti vse potrebne spremembe.

Proti koncu leta 1977 je bila nabavljena oprema za stroj za nanos zunanega krovnega emajla, pričelo se je z montažo strojev. Po montaži in zagonu strojev so se pojavile težave pri obratovanju stroja. Pri lahki posodi je dno močno vbočeno, zato je bilo po-

trebno še izdelati sušilnik za delno sušenje dna. Izdelati je bilo potrebno sesalec za sesanje kapljic iz roba. Pojavil se je problem brisanja robov. Glave reduktorjev so padale iz krivulje. Problem vrtenja glav pri operaciji namakanja in zalivanja emajla za rob. Neenaka višina prijemalnih čeljusti. Tesnenje reduktorjev na glavah stroja. Našteti so glavni problemi, zaradi katerih še stroji ne obratujejo normalno.

Po več mesečnih preizkusih stroja nam je uspelo rešiti nekatere od navedenih problemov, Problemi, ki so še ostali nerešeni, se rešujejo neorganizirano. Navedel bom probleme, katere je potrebno še rešiti na stroju in opremi:

- Izdelati odsosovalno napravo za suho brisanje robov.
- Vgraditi varovalna stikala za izklop stroja v primeru pada glave iz krivulje. Nabava stikal je trajala 5–6 mesecev. Za rešitev

V TOZD tovarna posode je vse pretesno in potrebna je nujna modernizacija obratov. Z dobro organizacijo dela pa je možno še kaj doseči.

problema padanja glav iz krivulje bodo potrebna še manjša finančna sredstva, tehnična rešitev je bila že podana. S preureditvijo glav bi se po izjavi konstruktorja rešil problem neenake višine prijemalnih čeljusti. Sama tehnologija nanosa emajla je zahtevala spreminjanje obratov na določenih delih krivulje, zato so se pri konstruiranju pojavile velike težave pri izboru elektro motorjev.

Za elektromotorje, vgrajene v vsako glavo nosilnega stroja, so bile postavljene velike zahteve:

- napetost električnega toka 24 V zaradi varnosti,
- vgrajen prenos v samem motorju 1:30,
- možnost spreminjanja obratov na različnih delih krivulje.

Ti motorji, čeprav so nemške izdelave, se že brez obremenitve ne vrtijo enakomerno. Netočnost izdelanih glav pa ta problem še povečuje. Poleg tega se pojavlja zaradi netočne izdelave glav še problemi tesnenja komprimiranega zraka. Da je problem še večji, se je DO reorganizirala v tozde in je tov. PETELINŠEK Marjan zaposlen v TOZD orodjarna in ima malo možnosti za izdelavo predlogov rekonstrukcije strojev za nanos zunanega krovnega emajla. Pojavlja se tudi problem stroškov za rekonstrukcijo navedenih strojev.

Če hočemo vse pomanjkljivosti na stroju odpraviti, bi se morale poiskati nove tehnične rešitve, v okviru obstoječih možnosti stroja. Pri uvajanju strojev v proizvodnjo se normalno pojavijo težave, vendar smatram, da se te težave lahko odpravijo samo z organizirano akcijo.

Stroj za zunanji krovni emajl bi delno lahko obratoval, če bi izdelali napravo za odsosovanje pri brisanju robov. V tem času pa bi se morale intenzivno iskati tehnične rešitve za normalno obratovanje stroja in brisanje robov.

Plan proizvodnje za leto 1978 in 1979 je bil izpostavljen na osnovi strojev za nanos zunanega krovnega emajla, ker bi se s tem tudi zmanjšala delovna sila, je nujno hitro reševanje navedenega problema kljub dodatnim stroškom.

Pismeno obrazložitev problematike sem podal zato, da bodo z njo seznanjeni vsi delavci v TOZD. Navsezadnje pa tudi zato, ker sem bil zadolžen za uvajanje vseh strojev v emajlirnici in za izdelavo tehnologije strojnega nanosa emajlov na posodo.

Ivan ZAVŠEK

Dopisujte

v naše glasilo

83 let izvoza

EMO Celje spada med tista redka podjetja v Sloveniji, ki so začela izvažati svoje izdelke ob koncu prejšnjega stoletja. V zapiskih o razvoju podjetja je navedeno, da se je začel izvoz emajlirane posode leta 1896. Takrat so začeli izvažati emajlirano posodo na širna področja južne Rusije.

V začetku dvajsetega stoletja so začeli vedno bolj masovno uporabljati v gospodinjstvu do takrat še malo znano emajlirano posodo. To pa je pogojevalo nenehno rast proizvodnje emajlirane posode v tovarni in širjenje izvoza tega izdelka.

Préd prvo svetovno vojno je EMO (tedaj Tovarna emajlirane posode) osvojila tržišče na širokih področjih tedanje avstro-ogrske monarhije, poleg tega pa so takrat mnogo izvažali na področje Bolgarije, Turčije in držav v sredozemlju.

Prva svetovna vojna (od leta 1914 do 1918) je nenadno prekinila že dvajset let trajajočo tradicijo izvoza, vendar je izvozna dejavnost ponovno oživelja že v prvih letih po končani prvi svetovni vojni.

V dobi med obema vojnama je dosegel izvoz vrhunec leta 1937. Takrat so izvozili 517 ton emajlirane posode na tuja tržišča. Skupaj je bilo izvoženih 537 ton, razlika med količino emajlirane posode in drugih izdelkov je v glavnem pri izvozu brušene, pocinkane in pokositrane posode.

Takratni izvoz je zajemal tržišče držav v Sredozemlju, Grčije, Francije, Sudana, Arabije in Južne Afrike.

V času druge svetovne vojne je izvoz na tuja tržišča popolnoma zamrl, ker so okupatorske oblasti preusmerile že tako skromno proizvodnjo na razna vojaška opravila. Le omejene količine emajlirane posode je lahko dobavljala tovarna porušenim predelom v Avstriji in južni Nemčiji tja do Nürnberga.

Po osvoboditvi so delavci tovarne z velikim elanom odpravili posledice okupacije ter v izredno kratkem roku prešli na mirnodobsko proizvodnjo vseh vrst posode, radiatorjev, sanitarnih izdelkov, kotlov za centralno kurjavo in raznih drugih artiklov za široko potrošnjo.

Po nalogu državnih direktivnih organov je začela tovarna leta 1947 zopet izvažati na tuja tržišča emajlirano posodo, pri čemer pa je morala premagovati velike težave zaradi pomanjkanja kvalitnih surovin, redkih pomorskih zvez, še neizgrajenih meddržavnih blagovnih in plačilnih sporazumov itd. Začetek ponovnega izvoza sicer sovпада z velikanskimi potrebami prekomorskih tržišč, ki so bila v totalitarni drugi svetovni vojni prav tako odrezana od industrijsko razvitih držav, katerih industrija je bila preusmerjena v krepitev vojnih naprov.

Tako je leta 1947 tovarna izvozila za 192 ton izdelkov, večji del emajlirano posodo in iztržila 1.500 dolarjev za tono, v glavnem zaradi splošnega pomanjkanja teh izdelkov.

Od leta 1947 je tovarna iz leta v leto povečevala izvoz in leta 1954 je začela poleg emajlirane

posode izvažati tudi pocinkano posodo — prvič po končani drugi svetovni vojni. To leto je bilo prvič v zgodovini podjetja izvoženih več kot 1000 ton izdelkov, od teh pa kar 330 ton samo v Turčijo. Velike količine pa je pobralo tržišče v Paragvaju, Egiptu in Maroku. Zal so ta tržišča v poznejših letih odpadla zaradi izgradnje novih emajlirnic v teh deželah.

Geografska usmerjenost izvoza je bila takrat še vedno na dežele Sredozemlja, Srednjega vzhoda ter delno Zahodne Afrike in Venezuele, kamor je podjetje dobavljalo svoje izdelke preko zahodnoevropskih reexporterjev.

V zadnjih letih prejšnjega desetletja je prišlo v svetovnem izvozu emajlirane posode do splošne stagnacije in nato do upadanja svetovne trgovine. Svetovna

proizvodnja emajlirane posode je zrastle močno preko tedaj že kritih potencialnih potreb. V celi vrsti nezadostno razvitih prekomorskih državah je prišlo do ustanavljanja lastnih emajlirnic, ki so zapirala vrata uvozu (Egipt, Maroko, Turčija, Sudan, Argentina, Čile, Peru, Pakistan, Indonezija, Gana, Nigerija itd.). Japonska zlasti še Hongkong, pozneje pa še kontinentalna Kitajska so v kratkem času zgradile ogromne zmogljivosti ter ob neverjetno nizkih proizvodnih stroških in skromni opremljenosti preplavile z neverjetno nizkimi cenami še preostala prekomorska tržišča. Zahodnoevropska industrija emajlirane posode je skupno s tovrstno industrijo ZDA kapitulirala v svetovni trgovini pred dumpinškimi cenami navedenih držav na Daljnem vzhodu ter hitro razvijajočo emajlno industrijo v nekaterih socialističnih evropskih državah (ČSSR, Poljska, DDR, Madžarska), ki so bile v pretežni meri prisiljene, da svojo emajlirano posodo prodajajo v izvoz po političnih cenah.

Taka splošna nezadovoljiva situacija v svetovni trgovini emajlirane posode je narekovala podjetju, da se je hitro preusmerilo na nova geografska področja, da bi tako nadoknadilo izgubljeni izvoz

v države, kjer se je razvila nacionalna industrija. Z velikimi napori je podjetju uspelo v naslednjih letih prodreti na obširna tržišča Srednje in Južne Amerike (Kostarika, San Salvador, Ekvador, Trinidad, Barbados in številna otočja Zahodne Indije). Za tem si je podjetje odprlo direkten izvoz v novo osvobojene države Afrike (Gana, Nigerija, Gvineja, Slonokoščena obala, Kamerun, Kenija Uganda itd.). Povečal se je tudi izvoz v bogate dežele Srednjega vzhoda (Saudska Arabija, Kuwait, Katar ter sosednji emirati).

V zadnjem desetletju je podjetje prodrlo s svojimi izdelki tudi v države evropske gospodarske skupnosti pa tudi v vzhodne socialistične države. Tu ne gre le za izvoz emajlirane posode temveč številnih drugih izdelkov, ki jih podjetje proizvaja za široko potrošnjo. Sem spadajo raznovrstne ogrevalne naprave na trda in tekoča goriva, raznovrstni sanitarni izdelki in vse vrste posode.

Ob tako bogati preteklosti na področju izvoza ni dvoma, da se EMO še bolj uveljavlja s svojimi kvalitetnimi izdelki na svetovnem tržišču, zlasti ob jubilejnem letu — petinosemdesetletnici.

Za boljše gospodarjenje

Koordinacijski odbor za učinkovitejše gospodarjenje družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Celje je poslal vsem koordinacijskim odborom v delovnih organizacijah program aktivnosti za učinkovitejše gospodarjenje.

Uspešnost poslovanja oz. gospodarjenja v I. trimesečju 1979 pomeni dobro osnovo za oceno, koliko smo bili uspešni in realni v planiranju ter uresničevanju planskih nalog, ter koliko so bili uspešni in realni v planiranju ter uresničevanju planskih nalog ter koliko so bili realni in učinkoviti ukrepi za odpravo vzrokov manj uspešnega poslovanja v preteklosti.

Da bi bila aktivnost tudi v bodoče enotna in celovita, morajo ostati koordinacijski odbori za učinkovitejše gospodarjenje oblika usklajevanja in usmerjenja akcije. Ker je v sedanjem trenutku pred nami ena najpomembnejših nalog, to je uveljavljanje sistema samoupravnega družbenega planiranja na vseh področjih in pa vseh subjektivih družbenoekonomskega razvoja, je potrebna tudi na tem področju koordinacija interesov in nalog.

Predlagamo, da to nalogo prevzame koordinacijski odbor za učinkovitejše gospodarjenje ter tako združi samoupravne, družbenopolitične, poslovodne, strokovne potencialne za realno planiranje ciljev in nalog in uspešnost uresničitve.

Da bi bili učinkovitejši, moramo zagotoviti predvsem naslednje aktivnosti:

1. preveriti realizacijo programa aktivnosti ob prizadevanju za učinkovitejše gospodarjenje, ki ga je sprejel koordinacijski odbor;

2. izdelati in obravnavati oceno izvajanja ukrepov za odpravo vzrokov in uresničevanje nalog za učinkovitejše gospodarjenje;

3. izdelati in obravnavati oceno gospodarjenja za I. trimesečje, ki naj bi vsebovala najmanj:

- a) uresničevanje plana za leto 1979 oziroma za I. trimesečje;
- b) najosnovnejše probleme in ovire, ki eventualno niso omogočili izpolnitev plana ter vzroke za takšno stanje;
- c) ugotovila tudi odgovornost za neizpolnitev plana oz. ugotovi-

la, kateri delavci so prispevali s svojim delom k uspešni realizaciji plana;

4. sprejeti program aktivnosti in ukrepov za naslednje obdobje trimesečja oziroma leta in s tem uresničevati in uveljaviti sistem tekočega planiranja;

5. ugotoviti, kakšne aktivnosti potekajo v OZD na področju oblikovanja smernic in temeljev srednjeročnega plana za obdobje 1981—1985.

Obravnava ocene gospodarjenja mora biti povezana z obravnavo poslovnih rezultatov za I. trimesečje in časovno delitvijo dohodka, ki ga delavci opravijo na zborih. **Ta aktivnost mora biti zaključena najkasneje do 26. aprila 1979.**

Na posameznih posadah v emajlirnici je precej zatrpno, tako tudi na posadi VI na gornji sliki. Tudi tu je potrebna modernizacija proizvodnje.

Ljudska obramba in družbena samozaščita

KOO za LO in DS DO EMO in štab CZ DO EMO načrtujeta aktivnost na področju LO in DS v letu 1979 pod geslom Nič nas ne sme presenetiti, kar je razvidno iz predloga osnutkov akcijskih programov za leto 1979.

Opravljene naloge na področju LO in DS dokazujejo, da DO EMO ne zaostaja v taki meri, kot je to bilo v preteklosti. Premike naprej je čutiti v vseh delovnih sredinah. Delo odborov za LO in DS v posameznih TOZD je postala že ustaljena oblika in vsebina dela in ne predstavlja več gole formalnosti. Na področju CZ so doseženi spodbudni uspehi, saj je glede na možnosti kolektiva opremljenost in usposobljenost enot CZ na zadovoljivi ravni in moramo z aktivnostjo v bodoče tako samo nadaljevati. Z reorganizacijo TOZD POSODE se bo izvršila reorganizacija tudi na področju družbene samozaščite, in sicer organizacijske in kadrovske spremembe.

Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito TOZD POSODE je težko obvladoval organizacijske vsebinske naloge na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Delitev dela enega odbora na tri odbore bo pripomogla tudi k boljši kakovosti dela v bodoče.

Zaradi obsežnih nalog ne kaže čakati na omenjeno reorganizacijo. Dokončno je treba z več poguma in znanja pristopiti k izdelavi temeljnih operativnih dokumentov NZ (varnostne ocene, varnostni načrt in načrt delovanja NZ), zatem ali pa bolj vzporedno z izdelavo normativnih aktov ter dopolnjevanjem samoupravnih aktov TOZD (statut).

Najpomembnejši operativni načrt je načrt samozaščitne aktivnosti oziroma varnostni načrt. Na osnovi omenjenega načrta lahko pristopijo TOZD k nabavi opreme NZ oziroma pridobijo nabavno dovoljenje. Programe usposabljanja bodo TOZD izdelale v skladu s potrebami in možnostmi lastne delovne sredine.

Vse omenjene dokumente potrjuje delavski svet v TOZD na predlog odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito TOZD.

Da ne bi prišlo do podvajanja vseh nalog, ki so skupnega pomena, bo koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito EMO sprejel akcijski program za nivo OZD in štab CZ EMO lasten program. Na osnovi omenjenih programov pa bodo TOZD izdelale in dopolnile svoje lastne programe aktivnosti na področju LO in DS.

POJASNILO

V cilju, da bi prevladalo čim boljše razumevanje vprašanj, ki se nanašajo na razporeditev oziroma o tem, kaj se med seboj izključuje in kaj ne, posredujemo vsem pripadnikom JLA, TO, CZ in NZ naslednje pojasnilo.

Na podlagi tega pojasnila pričakujemo, da bodo prizadeti samoiniciativno urejali spremembe v referatu za SLO DO EMO.

POMEN SIMBOLOV

+ razporejen v
— se ne razporedi

POMEN KRATIC

TOZD — temeljna organizacija združenega dela
KS — krajevna skupnost
TO — teritorialna obramba
JLA — Jugoslovanska ljudska armada
CZ — civilna zaščita
NZ — narodna zaščita

RAZMERJA PRI RAZPOREDIH V:

TOZD	KS	OBČINA
+ NZ	— NZ	— NZ
— NZ	+ NZ	— NZ
— NZ	— NZ	+ NZ
+ CZ	— CZ	— CZ

— CZ	+ CZ	— CZ
— CZ	— CZ	+ CZ
+ NZ	+ CZ	— CZ
+ NZ	— CZ	+ CZ
+ NZ	+ TO	— TO
+ NZ	— TO	+ TO

RAZMERJA ZA RAZPOREDE MED JLA, CZ, TO in NZ

+ JLA	— CZ	— CZ
— JLA	+ CZ	— CZ
+ JLA	— TO	— TO
— JLA	+ TO	— TO
+ JLA	+ NZ	— NZ

V kolikor navkljub temu pojasnilu pride do določenih nejasnosti, ker se zavedamo, da v pojasnilu niso zastopana druga razmerja in specifičnosti, se obračajte po pojasnila v referat SLO.

SPOROČILO št. 3

o ukrepih za ekološko in ekonomsko sanacijo Cinkarne Celje

1. Družbeni svet za ekološko in ekonomsko sanacijo Cinkarne je na svoji drugi seji razpravljal o obisku delegacije Gospodarske zbornice SR Slovenije v DDR o aktivnosti zbornice na področju sanacijskih ukrepov.

Prof. dr. Jože Slivnik je družbeni svet informiral o izgradnji polindustrijske naprave za čiščenje odpadkov v Žepini. Zagotovil je, da bo naprava pričela redno obratovati junija 1980. leta. V zve-

zi z ekološko sanacijo je bila podana zahteva, da se vsa potrebna dokumentacija pripravi v določenih rokih s terminskim planom koriščenja finančnih sredstev.

Ugotovljeno je, da bo TOZD Titan dioksid potrebovala za ureditev ekoloških razmer 107,4 milijone dinarjev, ostale TOZD pa 43,9 milijone dinarjev. S temi sredstvi, ki bi jih začasno zagotovili z najetjem premostitve-

Revolucionarno leto 1919

Leto 1919 je ostalo zapisano v zgodovini naših narodov, zlasti po revolucionarnem razpoloženju množic, po velikih stavkah, po vplivu zmage socialistične revolucije na Madžarskem in pa po ustanovnem kongresu Komunistične partije Jugoslavije. To leto so se zgodili med drugim tile pomembni dogodki:

19. januar: V Ljubljani je bila vseslovenska konferenca jugoslovanske socialistične delavske stranke, ki je sprejela načela bodočega strankinega delovanja. Izrekla se je za republikansko ureditev države, za združitev vseh socialističnih strank v Jugoslaviji, v gospodarskem pogledu pa za socializacijo. Protestirala je zoper okupacijo primorskih krajev in zahtevala ureditev pravične meje na Koroškem.

21. februar: V peturni protestni stavki v več mestih Bosne in Hercegovine je sodelovalo 30 tisoč delavcev.

2. marec: v Moskvi se je začel ustanovni kongres III. komunistične internacionalne — kominterne, ki je bila ustanovljena na Leninovo pobudo. KPJ je bila od vsega začetka njena članica.

21. marec: Razglašena je bila sovjetska republika na Madžarskem, ki pa jo je intervencija tujih in domačih protirevolucionarnih sil 1. avgusta istega leta zlomila. V tem času so slovenski kmetje v Prekmurju prevzemali

grofovsko zemljo in organizirali sovjete.

23. marec: Na vse državni konferenci so železničarji sklenili ustanoviti enotno strokovno (sindikalno) organizacijo za vso državo.

6. april: Sestala se je prva po vojna konferenca jugoslovanske socialdemokratske stranke za Julijsko krajino. Sprejela je načela in taktiko oktobrske revolucije.

21. april: V Beogradu se je začel dvodnevni ustanovni kongres socialistične delavske stranke Jugoslavije (komunistov). Kongresa se je udeležilo 432 zastopnikov organiziranega razrednega gibanja iz vse države razen iz Slovenije. Pobudo za to združitev je dala srbska socialdemokratska stranka. Tovariš Tito je na 5. kongresu KPJ slovensko odsotnost na ustanovnem kongresu KPJ ocenil takole: »Na tem kongresu niso sodelovali socialisti iz Slovenije pod pretvezo, da nočejo cepiti svoje socialdemokratske stranke, ker desničarji, tj. oportunistični voditelji niso bili za to združitev.« Pač pa so v novo stranko na ustanovnem kongresu vstopili v celoti srbska socialnodemokratska stranka, socialnodemokratska stranka Bosne in Hercegovine, socialistična stranka Dalmacije, ogromna večina članstva socialno demokratske stranke Hrvatske in Slovenije, ki se je odcepila od izdajalskega vodstva, organizacije iz Vojvodine in sku-

nega kredita, bi lahko uresničili vse zahteve, ki jih vsebuje program ukrepov za ekološko sanacijo Cinkarne. Pri tem pa ni upoštevana eventualna izgradnja obrata za proizvodnjo amonijakata in izgradnja deponije trdnih odpadkov.

Družbeni svet je razpravljal tudi o poslovnih rezultatih Cinkarne za preteklo leto. Zaključni račun izkazuje pozitiven rezultat, čeprav se finančno stanje v posameznih TOZD poslabšuje. Za prihodnje poslovno obdobje pa je svet menil, da bo potrebno dosledno izvesti vse notranje in zunanje ukrepe po sprejetih programih.

2. V okviru notranjeorganizacijskih ukrepov ter v skladu z načrtom boljšega gospodarjenja in doseganja višje produktivnosti, bodo strokovne službe Cinkarne za vse delovne naloge, zlasti na področju proizvodnje, kjer je možno izmeriti količino in kakovost dela, pripravile do 30. 4. t. l. ustrezen sistem nagrajevanja, ki ga bodo obravnavali in sprejeli organi samoupravljanja.

3. Zaradi izboljšanja delovnih pogojev bo Cinkarna pristopila k izgradnji prepotrebne jedilnice za svoje delavce.

4. Izvršni svet bo v marcu t. l. pripravil obširno poročilo za skupščino občine, ki bo vsebovala vse pomembne podatke o aktivnosti na področju sanacijskih ukrepov v Cinkarni v skladu s sprejetimi sklepi in prevzetimi obveznostmi.

Izvršni svet SO Celje

pina pelagičevcev iz Vojvodine, kakor tudi skupine iz Makedonije in Črne gore.

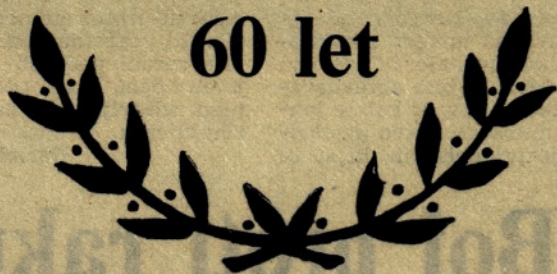
Ustanovni kongres, ki je bil poldrugi mesec po ustanovnem kongresu III. internacionalne, je sprejel sklep o vstopu naše partije v to internacionalno. Poleg temeljnih načel o zedinjenju je kongres sprejel akcijski program, resolucijo o agrarnem vprašanju in statut ter izvolil strankin centralni svet.

Kljub vsem nedorečenostim je bil ta kongres prelomnica v zgodovini jugoslovanskega razrednega delavskega gibanja, kajti prvič je dobilo enotno revolucionarno delavsko partijo.

Izkoristimo
smotrno naš
delovni čas

DPD SVOBODA

60 let

Letos praznuje DPD »Svoboda« Celje — moški pevski zbor šestdeset let plodnega kulturnega poslanstva ter revolucionarnega delovanja med našim delavstvom. Značilno je, da je bila ob ustanovitvi večina članov iz vrst naših delavcev in tako je tudi danes. Zaradi tega posevčamo posebno pozornost temu jubileju, ki je tesno povezan z revolucionarnim gibanjem delavstva v EMO.

Moški pevski zbor Delavsko prosvetnega društva SVOBODA CELJE Gaberje praznuje letos 60-letnico svojega delovanja.

Leta 1919 so napredni delavci intelektualci ustanovili moški pevski zbor pod imenom Naprej, ki je imelo svoj sedež v Gaberju. Društvo je takrat tvorila samo ena dejavnost, to je moški pevski zbor, kateremu so se kasneje pridružile še ostale sekcije. Že samo ime »Naprej« nam pove, da je že v tistem obdobju v naših delavcih klila revolucionarna zavest, torej v obdobju kapitalističnega reda in da so se že takrat v zboru zbirali zavedni Slovenci. Tako je tudi v delavskem Gaberju ustanovljen moški zbor, ki je bil v tistem obdobju eden najmočnejših zborov v celjski regiji, saj je štel preko 60 članov. Vodil ga je priznani dirigent Ciril Pregelj. Posebnost delovanja zboru ni bila samo v tem, da goji narodno pesem, ampak da preko narodnih in revolucionarnih pesmi vzbuja revolucionarni duh delavcev, ki preko raznih zborovanj združuje napredno misleče delovne ljudi, ki čutijo izkoriščanje s strani takratnih oblasti in delodajalcev. Iz vsega tega sledi, da so delovanje zboru onemogočale takratne oblasti. Do leta 1927 so se zboru priključile še druge dejavnosti, to je tamburaška in planinska, ki so zelo aktivno delovale. Dejavnost zboru kot drugih sekcij se je zelo živo odvijala, vse do »Obznanje« leta 1928, ko so bile razpuščene vse politične organizacije in društva. Društvo — do takrat SVOBODA je večkrat menjalo svoje ime in ilegalno delovalo pod centralo v Ljubljani. Zbor je tudi takrat, čeprav ilegalno, nastopal na raznih delavskih srečanjih ali praznikih.

Ob takih priložnostih so z razobežanjem delavskih zastav klubovali takratnim večstrankarskim oblastem.

Leta 1935 pa je bila gabrska SVOBODA glavni organizator zgodovinskega »ZLETA SVOBODA« v Celju. Naslednje dni po celjskem zletu so jim zapečatili vse prostore in prepovedano je bilo vsako delovanje društva, kakor tudi zboru. Po zaslugi nekaterih zavednih članov — revolucionarjev se je že po dveh mesecih mirovanja ponovno nanovo ustanovilo »DPD VZAJEM-

NOST«, ki je delovalo z istimi naprednimi idejami kot poprej SVOBODA vse do okupacije leta 1941. Zbor je tudi takrat vodil dirigent Ciril Pregelj.

Zlom predaprilske Jugoslavije leta 1941 in prihod okupatorja ni zlomilo revolucionarnih idej pevcov, saj so se le-ti aktivno vključili v narodnoosvobodilni boj, katerih aktivnost je najbolj dorečena ob spominu na 21 članov, ki so dali svoja življenja za našo sedanjost.

Po vojni leta 1945 se je zbor ponovno osnoval pod nazivom SVOBODA, ki ga je vodil dirigent Tone Teržan. Tudi v povojnem obdobju je zbor nadaljeval svojo tradicijo izpred vojnega obdobja in gojil revolucionarno, delavsko in revolucionarno pesem.

Moškemu pevskeemu zboru se pridruži še ženski pevski zbor in se je takrat pod vodstvom Tonea Teržana predstavljal kot mešani pevski zbor ali pa kot posamezna zboru.

Značilnost povojnega petja je bila predvsem v množičnosti in gojitvi revolucionarne in narodne pesmi. Moški pevski zbor SVOBODE je v tistih letih sodeloval in nastopal na vseh pomembnih manifestacijah in zborovanjih. Poleg tega je leta 1954 gostoval na Hrvaškem v železarni Sisak, leta 1957 pa kar dvakrat v Bosni in Hercegovini pod vodstvom Borisa Frlinca. Zbor je takrat štel 70 pevcov.

Zelja za boljšo kvaliteto zborovskega petja se je porajala tudi v našem zboru. S pridobitvijo mlajših pevcov in novega dirigenta tov. Julija Goriča leta 1964 je bilo omogočeno, da se je zbor ponovno samostojno predstavil celjskemu občinstvu na prvi reviji »SVOBODA POJE IN IGRA« leta 1964. Kasneje se je zbor predstavil tudi s samostojnimi koncerti v Celju in izven. V tistem obdobju beležimo več nastopov koncertov in gostovanj:

— Leta 1966 samostojni koncert v Narodnem domu v Celju.

— Tekmovanje moških pevskekih zborov bivšega celjskega okraja v Štorah, kjer je zbor s prvim mestom beležil lep uspeh.

— Leta 1968 gostovanje v Frlilandu na Češkem, kjer je bil gost tamkajšnjega mešanega zboru »JANAČEK«. Zbor je štel takrat 43 pevcov. V istem letu je zbor

imel v gosteh mešani zbor »JANAČEK«, ki mu je organiziral koncert v Rogaški Slatini, skupni koncert v Narodnem domu v Celju, ter mu omogočil izlete po ožji Sloveniji.

Leta 1970 beležimo zadnji samostojni koncert v Celju. Leta 1972 je zbor odšel z VLAKOM BRATSTVA IN ENOTNOSTI v Srbijo. V Čupriji se je predstavil s celovečernim koncertom in z nekaj nastopi v okoliških krajih.

Leta 1975 pa je zbor skupno s tamburaško sekcijo in narodnozabavnim ansamblom gostoval v Šmihelu na Koroškem. Glede na nekatere materialne dobrine, ki so prisotne v današnjih družbenoekonomskih odnosih, je bilo nujno, da se zbor reorganizira in si je zadal nove smernice. Dvigniti kvaliteto raven zboru je bila ena od aktualnih nalog. To pa je zbor dosegel s tem, da je leta 1977 pridobil novega dirigenta profesorja Vida Marcena. Prvi vidni uspehi so se pokazali že po treh mesecih, ko je zbor pod njegovim vodstvom nastopil na medobčinski reviji amaterskih pevskekih zborov v Rogaški Slatini.

To je zbor dokazal tudi na podobni reviji leta 1978 v Zrečah,

kjer se je uvrstil v drugo kategorijo pevskekih zborov.

Pevci celjske »SVOBODE« želijo, da bi zbor kvalitetno in številčno še napredoval, z jubilejnim koncertom pa dokazal, da politično načelo prenaša na mlajše ljudi, ki s pesmijo polnijo smisel življenja z ljubiteljskim kulturnim poslanstvom.

Pričela so se krizna obdobja v zborovskem petju. Z izmenjavo zborovodij je upadala številčnost zboru, posameznikom pa tudi moralna zavest. S formiranjem nekaterih novih ansamblov v Celju so tudi od našega zboru odšli nekateri dobri pevci ter se vključevali v novo ustanovljene zborove. Posledica tega je bila, da so se medsebojni odnosi celjskekih zborov poslabšali. Kljub temu SVOBODAŠEM morala ni upadla in so leta 1959 dobili novega dirigenta tov. Franca Rozmana, ki se je takrat zaposlil na osnovni šoli Franja Vrunča na Hudinji. Tako je zbor pod njegovim vodstvom leta 1961 uspešno gostoval v Prekmurju s 30-članskim zborom. V tem obdobju je zbor nastopal na raznih prireditvah in leta 1962 sodeloval na pevskekem festivalu v Ljubljani.

Moški pevski zbor DPD Svoboda

DARILO

**Natrgaj mi cvetja,
pokloni mi ga
za prvi maj,
kot dar mladoletja.**

**Cvetje je vzknilo,
v gorečih srcih
in trpečih dušah
se je kalilo.**

**Postalno je jeklo
v zavesti ljudi,
ne bo usahnilo
v jekleni rasti.**

**Natrgaj ga mnogo,
da širom sveta,
bo žuljava pest
objela ta cvet.**

ČUVAJMO NAŠE ZDRAVJE

Alkoholizem je čedalje bolj razširjeno zlo, bolezen, ki ne prizadene samo posameznika, ampak vzporedno z njim njegovo okolico, črv, ki počasi, a vztrajno nadaljuje s svojim razdiralnim delom v telesu alkoholika in se ne ozira na žrtve, psihofizični propad, izgubo dela in uničenjem družin.

Pri zdravljenju alkoholika so udeleženi zdravstveni in socialni delavci, ter vsa njegova okolica, saj se sam alkoholik za zdravljenje odloči »prostovoljno« šele takrat, ko zaradi alkoholizma zaide v hude stiske; činitelji, ki pripeljejo alkoholika do zdravljenja so: vztrajnost in odločnost žene in svojcev, zaradi česar mu grozi izguba družine ter zahteva delovne skupnosti, ki mu daje samo dve možnosti in sicer zdravljenje ali odpust iz službe.

Klub zdravljenih alkoholikov je bil v DO EMO ustanovljen leta 1972, člani se sestajajo na svojih rednih sestankih v prostorih učilnice vsako sredo ob 12.30. Stalna udeležba je bila od 7-15 članov. K sodelovanju so se v preteklem letu pridružili štirje zdravljeni alkoholiki, od katerih je eden umrl zaradi posledic alkoholizma. Iz DO TKANINA in LIBELA sodelujeta dva člana.

Pri članih je abstinenca različno dolga, tudi 5 let in več. Sestanki na KZA so kot obveznost nadaljevanja zdravljenja proti alkoholizmu v bolnišnici, ravno tako tudi jemanje tablet Tetidis določeno dobo.

Za nekatere člane smo organizirali jemanje tablet pod nadzorstvom v ambulanti prve pomoči ali v TOZD sami.

K sodelovanju na klubske sestanke smo vključili žene, ki so se oglasile samoiniciativno ali so bile vabljeni. Več je bilo individualnega kontaktiranja z ženami, ki so iskale pri naši službi pomoč v primerih, ko se jim je zdel položaj v družini že brezupen ali pa so prišle samo po nasvet in informacije.

Ena od dejavnosti so obiski na domu zdravljenega alkoholika (patronaža) ali na delovnem mestu, ki jih opravljajo člani sami. Za obisk se določita običajno dva člana in sicer takrat, ko pri delavcu obstaja sum, da je v recidivu in vzbuja s svojim obnašanjem pri delu ali doma dvom, da vztraja pri abstinenci (neopravičen izostanek od sestankov, neutemeljena odsotnost z dela). Za naveden primer zvezo od sodelavcev, predpostavljenega na delovnem mestu, družinskih članov ali od zdravstvene službe. Število obiskov se za posameznika določa sproti glede na trenutno stanje. Bili so primeri, ko smo za člana določili tudi po več obiskov dnevno.

Na sestankih smo obravnavali probleme, ki jih imajo člani doma, na delovnem mestu in nekaterim kar uspešno pomagali premagati težave, ki nastanejo z abstinenco krizo.

V zadnjem času se zdravniki pri nekaterih alkoholikih odločijo za ambulantni način zdravljenja. V klubu smo se dogovorili, da bo moral vsak na tak način zdravljeno član, poleg tega, da se predstavi s svojo »zgodbo« napraviti tudi izpit, ki bi ga moral kot si-

cer vsak, ki se je zdravil v ustanovi.

Oblika dela v klubu je sodelovanje z drugimi klubi, kjer so se naši člani vključili kot obiskovalci in podali o tem poročilo.

Terapevt stalno sodeluje z zdravstveno službo in po potrebi z drugimi delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi. Člani plačujejo prispevek, ki ga nalagajo na hranilno knjižico.

Člani KZA želijo seznaniti bralce s svojim delom: Klubski sestanki obsegajo:

- točno evidenco prisotnosti, opravičila;

- določanje nalog in za posamezne člane posebnosti za pretekli teden, poročanje o opravljenih nalogah;

- obravnavanje recidivista. Terapevt si določi poseben čas za individualno obravnavo;

- program za naslednji sestanek, določitev obiskovalcev za patronažo in udeležba na sestanku drugega kluba;

- obravnavanje rehabilitacijskega plana za posameznike.

Program za trimesečje:

- izlet ali ura v naravi, ogled gledališke predstave ali kulturne znamenitosti;

- predavanje terapevta, vključen je pregled političnih dogodkov;

- sestanek žena ali svojcev;

- pismena obdelava člana s področja alkoholizma.

Letno:

- poročilo terapevta,

- občni zbor samostojno ali skupaj z drugim plubom

- silvestrovanje — ločeno ali skupaj z drugim klubom.

Problem in težave v preteklem letu je predstavljala večkratna zasedenost učilnice. Za ljudi, ki so se zdravili proti alkoholizmu in z zdravljenjem še nadaljujejo, ne pomeni takšna ovira samo fizično težavo, ampak daje občutek nezaupanja v njihov trud in borbi proti zlu — alkoholizmu.

Člani KZA želijo boljše sodelovanje v smislu obveščanja in zanimanja s strani sodelavcev in vodstva TOZD.

Po izkušnjah je znano, da povzročajo več problemov tako imenovani prikriti alkoholiki, delavci, ki se niso zdravili, kljub temu da jim je vsakodnevno ali večkratno uživanje alkoholnih pijač prešlo že v navado ali so postali že celo odvisni od njih. Neredno prihajajo na delo, so nezanesljivi, njihova storilnost je majhna oziroma zmanjšana ter povzročajo nezadovoljstvo in negodovanje drugih.

Z opravičevanjem odsotnosti z dela v kritičnih dneh ne bomo pomagali človeku in z ničemer prispevali k njegovemu zdravljenju. Obrestovala se nam bo samo vztrajnost in doslednost.

Za konec naj navedem, da je bila opravljena analiza zdravljenih alkoholikov naše DO za leto 1978, v kateri je bilo obravnavanih 48 alkoholikov, iz katere lahko povzamemo zanimivo ugotovitev, da je pri delavcih, ki so se

zdravili proti alkoholizmu trikrat manjša pogostnost bolniškega staleža zaradi poškodb pri delu in izven dela, kar pomeni 3,1% pred zdravljenjem in 0,85% po zdravljenju.

Darinka Muhovec

Boj proti raku

V marcu je bil teden boja proti raku, zato nikakor ne bo odveč, če v krajšem sestavku predočimo to hudo bolezen našim bralcem.

Kot vemo, je rak na drugem mestu po vzrokih smrti prebivalcev, vendar se ga najbolj bojimo. To pa zato, ker vemo, da ljudi obolelih za rakom skorajda ni več mogoče ozdraviti, da bolezen neizprosno pelje v smrt in to po dolgih mukah in trpljenju. V zadnjem desetletju je medicina napravila velike korake pri odkrivanju, kaj povzroča raka, tako da za marsikatero obliko vemo, kako se obnaša in kaj je treba narediti, da bolnik lahko ozdravi. Vendar pa je na prvem mestu in najvažnejši princip v borbi proti raku njegovo zgodnje odkrivanje.

Zdravljenje raka v napredovani obliki ima namreč zelo malo možnosti na uspeh in se največkrat konča s smrtjo. Le pri odkritju zgodnjih oblik imamo precej možnosti, da nam ne bo treba umreti. Kot potrditev naj navedem, da so žene, pri katerih je bil odkrit rak na maternici, bile ustrezno zdravljene in živijo normalno življenje tako pri svojem rednem delu kot v krogu svojih družin. Iz naših vrst pa je odšlo že nekoliko tovarišev in tovarišic, ker pri njih ni bil rak pravočasno odkrit. Zelo tragični so primeri, ko ženska noče na pregled h ginekologu, češ, da je zdrava, potem pa pride do najhujšega, ko nobena zdravniška pomoč ne pomaga več.

Drug važen dejavnik v borbi proti raku je njegovo preprečevanje. Da bi odsegli, moramo vedeti, katere so tiste snovi, za katere danes vemo, da povzročajo raka. Sem spadajo naslednje skupine snovi.

1. Kemični vplivi

Delavci pri predelavi premoga in nafte pogosteje zbolijo za rakom kot drugi, enako najdemo pri delavcih, ki delajo v cementarnah, kjer imajo opravka z azbestom, ter delavci, ki delajo z anilinskimi barvami. Med najnevarnejše snovi v tej skupini spada NIKOTIN. Danes je dokazano, da ima kadilec, ki pokadi po 40 cigaret dnevno, v 25 letih 52-krat več možnosti, da zbolijo za rakom kot njegov vrstnik — nekadilec. Dragi kadilci, saj vemo, da je med vami le malo tako strastnih kadilcev ter da večina med vami kadi le do 20 cigaret dnevno. Ne »delajte si skrbi«, saj imate samo 25-krat več možnosti, da zbolite za rakom, kot če ne bi kadili. Konec koncev pa je 25 let dolga do-

ba in kaj bi si človek razbijal glavo s tem, kaj se bo zgodilo čez toliko let. Da bi vam nekoliko »umiril vest«, morate vedeti, da je pri moških rak na pljučih prisoten kar v 20 odstotkih vseh oblik raka.

2. Različni žarki

Rentgenski žarki, pa tudi sončni žarki lahko vplivajo na nastanek raka na delih kože, ki so dolgo izpostavljeni soncu — to je opaziti zlasti pri mornarjih. Za naše sončenje ne bodite v skrbeh, ker ga je veliko premalo, zato se mirno smučajte in sončite na morju.

3. Hrana

Med prehrabeni izdelki je najnevarnejša pregreta mast, t. j. mast, ki smo jo enkrat že uporabili. Savinjske gospodinje, ki veljate za zelo varne, si tega raje ne privoščite. Poleg tega so nevarna še nekatera barvila, ki so jih do nedavnega uporabljali v živilski industriji. Alkohol direktno ne povzroča raka, pač pa z draženjem želodčne sluznice lahko pripravi pogoj za raka na želodcu.

4. Dednost

Rak se ne podeduje kot nekatere druge bolezni, pač pa se podeduje nagnjenost k tej bolezni. Zato bi se morali tisti, ki imajo v svojem rodu rakave bolnike, veliko bolj paziti kot ostali prebivalci.

Podrobnejši seznam snovi, za katere je dokazano, da povzročajo raka, je mnogo širši, vendar v vsakdanjem življenju ne pridemo z njimi v stik. No, v časopisih ste gotovo tudi prečitali, da povzročajo raka tudi paradižnik in celo krompir, toda te navedbe so neutemeljene in mnogokrat služijo le kot reklama za tistega, ki take vesti pošilja v svet. Navedel sem vam samo nekaj dejstev rakavih obolenj, ki pa so mnogim že znana, vendar pa ne bo odveč, če to večkrat slišite in čitate. Človek namreč po naravi zelo nerad dela nekaj, kar krati njegove užitke, zato takim priporočilom in nasvetom nerad verjame in najde vsa mogoča opravičila, da lahko dela naprej to, kar mu ugaja. Zato kadilci, ko boste prečitali teh nekaj vrstic, prižgite še eno cigareto — ne zadnjo — pa po možnosti naj bo brez filtra, ker so te veliko slajše in užitek je popolnejši.

RAZGLEDNICE MESECA

Seja stanovanjskega odbora

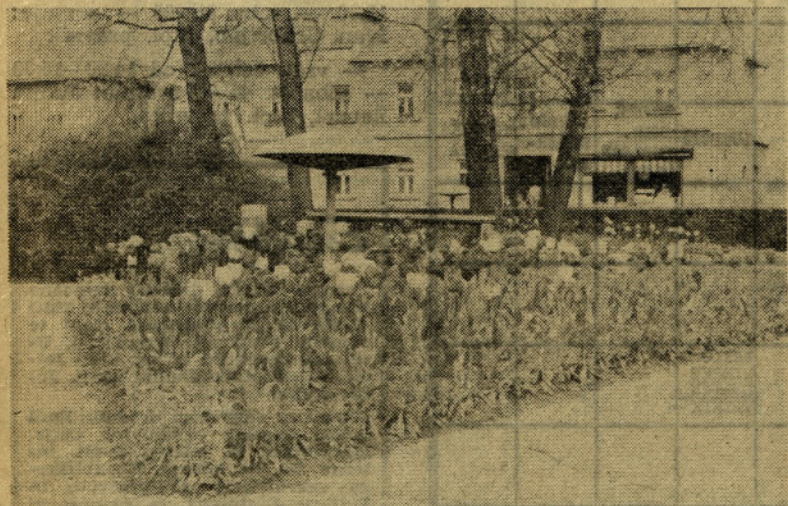
Stanovanjski odbor nima lahkega dela, kajti stanovanj je le malo na razpolago, interesentov za dodelitev stanovanj pa vsako leto več. Na zadnji seji je stanovanjski odbor obravnaval stanovanjsko problematiko in sprejel sklepe, ki jih v celoti objavljamo.

Bliža se dan mladosti in štafeta mladosti se bliža svojemu cilju, da pozdravi tovariša Tita in mu zaželi vse dobro. Gornja slika je posneta v hali Golovec ob sprejemu štafete, v kateri so bili tudi mladi delavci EMO.

Naše delavke v emajlirnici kot vedno z veseljem pričakujejo prvomajske praznike. Delovni prostor ni nič kaj prijazen in nekaj dni počitka bo prišlo prav. Hudo pa bo poleti zaradi vročine.

Povsod, kamor se ozremo, se prebuja pomlad. Tulipani pred upravnim poslopjem so ljubki in vsak se rad ozre nanje. Prav bi bilo, če bi čim lepše okrasili okolje, kjer delamo.

1. Anulira se sklep stanovanjskega odbora z dne 13. 2. 1979, stanovanje v Vodnikovi 3a se dodeli ing. Tabakoviču — TOZD frite — strokovni kader, ker ni prišel v DO EMO v službo.

Anulira se sklep — 3-sobno stanovanje, za katerega nam odstopi razpolagalno pravico Bolnica Celje, se dodeli Dragotu Zupancu. Imenovani je stanovanje odklonil zaradi lokacije stanovanja, ki je na območju cinkarniškega ozračja, on pa boluje za TBC.

S tem, ko se anulira ta sklep, se anulira tudi sklep, da se stanovanje, ki ga izprazne Drago Zupanc, dodeli Rafkotu Poljšaku iz prednostne liste.

Sprejme se sklep, da se 3-sobno stanovanje za katerega nam odstopi razpolagalno pravico Bolnica Celje, dodeli oziroma izvrši zamenjava Jagar Jožeta, Čopova 3, Celje.

— dvosobno stanovanje, ki ga izprazne Jager Jože, Čopova 3, se dodeli iz prednostne liste Pavletu Jermanu.

Anulira se sklep o dodelitvi stanovanja Ul. Fr. žrtev 34 Rudi ju Sturbeju, ker je istega odklonil in sprejme sklep: Stanovanje Ul. Fr. žrtev 34 se dodeli Leopoldini Golob iz prednostne liste.

2.

S prošnjo in predlogom Kristine Volf za odobritev zamenjave

stanovanja s Tehniškim šolskim centrom Celje se stanovanjski odbor strinja. DO EMO dovoli TŠC dodeliti svojemu delavcu dosedanje stanovanje družine Volf, s tem, da TŠC dodeli družini Volf eno od svojih stanovanj.

3.

Prošnji Cekič Dobrivoja za sofinanciranje pri nakupu stanovanja od strani LB se ugotovi. Z Ljubljansko banko se sklene ustrežna posojilna pogodba.

4.

Prošnji Vilme Lugič za prenos stanovanjske pravice za dvosobno stanovanje Ul. Fr. žrtev 5 na sina Petra se ne ugotovi. Lugič Vilma, nosilka stanov. pravice, je sedaj v domu oskrbovanec v Novem Celju, do odhoda v dom je v skupnem gospodinjstvu živela s hčerko Zalokar Izeto, katera je istočasno tudi naša delavka in mati samohranilka. Sin Peter zadnja leta ni živel v skupnem gospodinjstvu z materjo Lugič Vilmo, niti ni zaposlen v naši DO, zato ni upravičen za dodelitev stanovanja.

5.

Dopis Centra za socialno delo Celje za ureditev stanovanjskega vprašanja matere samohranilke Gašperlin Marije. Za rešitev se zadolži socialno službo DO EMO, katera naj pripravi predlog za DS DO.

